

شیوه‌نامه استقرار، حمایت و پایش معماری نوین پژوهش: از آزمایشگاه‌های تحقیقاتی فردی «آتف» تا شبکه‌های

مأموریت‌گرای هم‌افزای ملی «هما» در دانشگاه هنر اسلامی تبریز

مصوب شورای پژوهشی شماره ۴۶۲ مورخ ۱۴۰۵.۷.۱۱ و هیات رئیسه مورخ ۱۴۰۵.۷.۱۲

مقدمه

این شیوه‌نامه در راستای سند «معماری نوین پژوهش: از آزمایشگاه‌های تحقیقاتی فردی تا شبکه‌های مأموریت‌گرای ملی» رونمایی شده در اجلاس معاونان پژوهشی و فناوری سال ۱۴۰۵، تنظیم شده است؛ و به توشیح وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری رسید و در چارچوب آن، دانشگاه‌ها مکلف به شناسایی و معرفی اعضای هیئت علمی شاخص برای بهره‌مندی از اعتبار حمایتی پیش‌بینی شده در سند شدند. بر این اساس، دانشگاه هنر اسلامی تبریز با اتکا به ظرفیت‌های علمی و تخصصی اعضای هیئت علمی، سازوکار شناسایی اعضای هیئت علمی شاخص، تدوین برنامه پژوهشی سه‌ساله، استقرار و حمایت از تحقیقات فردی در چارچوب «آتف»، پایش مستمر عملکرد، شکل‌گیری شبکه‌های پژوهشی هم‌افزا «هما» و حرکت تدریجی به سوی شبکه‌های پژوهشی مأموریت‌گرا را در قالب این شیوه‌نامه سامان می‌دهد.

رکن اصلی و بنیادین این شیوه‌نامه انطباق کلیه فعالیت‌ها و برون‌دادها با مأموریت دانشگاه که در برنامه راهبردی ۱۴۰۴-۱۴۰۷ دانشگاه (دستور ۱۸ مصوبات هیات امناء مورخ ۱۴۰۴.۵.۱۹) و انطباق با سند جهت‌گیری پژوهش و فناوری دانشکده‌ها می‌باشد.

هدف از تدوین این شیوه‌نامه، ایجاد یک سازوکار منسجم برای تبدیل ظرفیت علمی و پژوهشی اعضای هیئت علمی به ظرفیت‌های پایدار پژوهشی، تولید دستاوردهای قابل‌سنجش و اثرگذار، توسعه همکاری‌های بین‌رشته‌ای و بین‌نهادی و فراهم کردن زمینه مشارکت دانشگاه در طرح‌های مأموریت‌گرای ملی و بین‌المللی است. این رویکرد، ضمن تقویت جایگاه پژوهشگر شاخص، زمینه شکل‌گیری هسته‌های علمی پایدار و شبکه‌های پژوهشی تخصصی را فراهم می‌سازد. این سند، سازوکار اجرایی دانشگاه هنر اسلامی تبریز برای تحقق بخش تحقیقاتی فردی «آتف»، و زمینه‌سازی برای شکل‌گیری شبکه‌های پژوهشی هم‌افزا «هما» در چارچوب معماری نوین پژوهش است. شناسایی و معرفی اعضای هیئت علمی شاخص، تدوین برنامه سه‌ساله، تخصیص و مصرف گرنت، پایش عملکرد و حرکت از ظرفیت‌های فردی به ظرفیت‌های شبکه‌ای، در این چارچوب به صورت یکپارچه دیده شده است.

فصل اول: کلیات

ماده ۱ - هدف

اهداف این شیوه‌نامه عبارت‌اند از:

۱. ایجاد و حمایت از تحقیقاتی فردی با محوریت اعضای هیئت علمی شاخص دانشگاه؛
۲. تبدیل ظرفیت‌های علمی، پژوهشی، فناورانه، هنری و حرفه‌ای اعضای هیئت علمی به دستاوردهای مشخص، قابل‌سنجش و قابل‌ارزیابی؛

۳. ایجاد ظرفیت پایدار پژوهشی از طریق برنامه‌ریزی سه‌ساله و تجهیز هدفمند زیرساخت‌های پژوهش؛

۴. تقویت ارتباط پژوهش با جامعه، صنعت، نهادهای اجرایی و زیست‌بوم فناوری و نوآوری؛

۵. فراهم کردن زمینه تشکیل شبکه‌های پژوهشی هم‌افزا «هما» و اجرای پروژه‌های مشترک و مأموریت‌گرا؛

۶. تقویت جایگاه دانشگاه هنر اسلامی تبریز در حوزه‌های تخصصی هنر، معماری، طراحی، میراث فرهنگی و صنایع خلاق در سطح ملی و بین‌المللی.

ماده ۲ - تعاریف

۲-۱ - آزمایشگاه تحقیقات فردی (آتف)

چارچوب «آتف»، ظرفیت پژوهشی سازمان‌یافته‌ای است که حول محور یک عضو هیئت علمی واجد شرایط، با یک خط پژوهشی مشخص، برنامه پژوهشی سه‌ساله، اهداف و خروجی‌های قابل سنجش و بهره‌مندی از حمایت دانشگاه شکل می‌گیرد.

۲-۲ - دستاوردهای شاخص (سطح ۱)

دستاوردهای شاخص، خروجی‌هایی هستند که مطابق فهرست سطح ۱ در ماده ۱۱، از سطح بالای کیفیت، اثرگذاری اعتبار علمی، فناوریانه، هنری، قراردادی یا اقتصادی برخوردار بوده و ارتباط مستقیم و قابل دفاعی با خط پژوهشی چارچوب «آتف» دارند.

۲-۳ - دستاوردهای مؤثر (سطح ۲)

دستاوردهای مؤثر، خروجی‌هایی هستند که مطابق فهرست سطح ۲ در ماده ۱۱، دارای کیفیت و اثرگذاری مشخص علمی، هنری، فناوریانه، قراردادی یا اقتصادی بوده و ارتباط مستقیم و قابل دفاعی با خط پژوهشی چارچوب «آتف» دارند.

احراز هر خروجی منوط به ارائه مستندات رسمی و قابل ارزیابی است و یک خروجی واحد نمی‌تواند همزمان در بیش از یک سطح یا بیش از یک چارچوب پژوهشی، بدون احراز ارزش افزوده مستقل، محاسبه شود.

۲-۴ - شبکه پژوهشی هم‌افزا (هما)

شبکه پژوهشی هم‌افزا، گروهی حداقل سه‌نفره از اعضای هیئت علمی و پژوهشگران است که با برخورداری حداقل دو نفر از اعضا از سابقه موفق طرح آتف و با مشارکت حداقل یک عضو دارای ظرفیت پژوهشی مرتبط، برای انجام یک موضوع پژوهشی مشترک و ایجاد ارزش افزوده پژوهشی شکل می‌گیرد. عضو سوم الزاماً نباید دارای گرت آتف موفق باشد، اما باید دارای ظرفیت پژوهشی مرتبط و تحقق شرایط مندرج در ماده ۳ و نقش مؤثر و مشخص در برنامه شبکه باشد.

فصل دوم: شناسایی و انتخاب اعضای هیات علمی شاخص

ماده ۳ - مبنای شناسایی

مبنای شناسایی اعضای هیئت علمی شاخص برای چارچوب «آتف» سوابق پژوهشی و فناوری ثبت شده، انطباق ظرفیت پژوهشی، هنری، فناورانه و کاربردی آنان با حوزه های مأموریتی دانشگاه خواهد بود.

تبصره: عضو هیئت علمی باید شرایط عمومی و وتویی زیر را احراز نماید:

- حضور تمام وقت در دانشگاه: در دوره فرصت مطالعاتی، مأموریت آموزشی و پژوهشی، مأمور به خدمت در سایر سازمان ها، مرخصی بدون حقوق و ... امکان بررسی درخواست وجود ندارد.
- هیئت علمی رسمی با مرتبه استادیار به بالا و سابقه حداقل ۵ سال از زمان احراز مرتبه استادیاری در دانشگاه هنر اسلامی تبریز
- وجود حداقل ۵ دستاورد سطح ۱ یا ۲ طبق ماده ۱۱ این شیوه نامه در سوابق ۵ سال اخیر عضو متقاضی به عنوان نویسنده مسئول/اول/مجرى/محقق اول که حداقل ۲ مورد، الزاماً از برون داده های شاخص سطح ۱ باشد.

ماده ۴ – فراخوان

در مرحله نخست، اعضای هیئت علمی بر اساس «امتیاز شایستگی پژوهشی – مأموریتی» و در سه حوزه موضوعی زیر ارزیابی می شوند و در هر حوزه، حداکثر پنج نفر با در نظر گرفتن تنوع تخصص و گروه و دارای بالاترین امتیاز برای ارائه برنامه سه ساله چارچوب «آتف» دعوت خواهند شد.

ماده ۵ – حوزه های موضوعی و ارتباط با مأموریت دانشگاه

مأموریت دانشگاه که در برنامه راهبردی ۱۴۰۴-۱۴۰۷ دانشگاه (دستور ۱۸ مصوبات هیات امناء مورخ ۱۴۰۴.۵.۱۹) به تصویب رسیده، رکن اصلی حوزه های موضوعی خواهد بود. رویکرد نوآوری، بازتولید و ایجاد اثرگذاری فرهنگی، اجتماعی، فناورانه و اقتصادی برای جامعه معاصر، به عنوان رویکرد مشترک، بر هر سه حوزه موضوعی زیر حاکم است. عضو هیئت علمی متقاضی حسب ماهیت پژوهشی خود در یکی از حوزه های اصلی قرار می گیرد. در صورت هم پوشانی تخصصی، حوزه اصلی وی توسط شورای پژوهشی تعیین می شود تا از احتساب مضاعف افراد جلوگیری شود. ارزیابی در هر حوزه با توجه به انطباق برنامه با مأموریت دانشگاه در برنامه راهبردی ۱۴۰۴-۱۴۰۷ و انطباق با سند جهت گیری پژوهشی و فناوری دانشکده متبوع، مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

۱. علوم میراث فرهنگی و هنرهای سنتی.

۲. معماری، شهرسازی و حیطه های وابسته.

۳. طراحی، فناوری و رسانه های نوین

تبصره: در هر دوره بسته به تعداد منتخبین نهایی، ۵:۱ تا ۳:۱ از ظرفیت نهایی و در صورت احراز شرایط و همخوانی موضوع آتف با مأموریت دانشگاه، می تواند به آن دسته از اعضا هیئت علمی که تحصیلات غیر مرتبط (بعنوان مثال حوزه فنی مهندسی) دارند، تعلق گیرد. بدیهی است انطباق فعالیت های پژوهشی و فناوری این دسته از اعضا هیئت علمی با مأموریت های دانشگاه معیار تعیین کننده جهت بررسی خواهد بود.

ماده ۶ – فرایند بررسی برنامه و تصویب نهایی

برنامه های واصله در سه حوزه موضوعی توسط معاونت پژوهش، کارآفرینی و فناوری دانشگاه به دانشکده های مرتبط ارجاع داده خواهد شد تا بر اساس شاخص های زیر ارزیابی و با تایید گروه/دانشکده در شورای پژوهشی جمع بندی گردد.

- انطباق با مأموریت دانشگاه مطابق با سند جهت گیری پژوهشی و فناوری دانشکده،
- کیفیت برنامه و برونده ها،
- سوابق پژوهشی عضو،
- انسجام خط پژوهشی،
- ظرفیت ایجاد اثرگذاری،

سپس فهرستی معادل ۱/۵ برابر تعداد اعضای نهایی مورد نیاز به ترتیب اولویت، برای تصویب نهایی به هیئت رئیسه دانشگاه ارائه خواهد شد. هیئت رئیسه از میان این فهرست، تعداد ۳ تا ۵ عضو را برای استقرار چارچوب «آتف» انتخاب خواهد کرد.

فصل سوم: برنامه پژوهشی چارچوب «آتف»

ماده ۷ – محتوای برنامه سه ساله

هر چارچوب «آتف» باید دارای برنامه پژوهشی سه ساله مشخصی باشد که حداقل شامل موارد زیر باشد:

- ۱- عنوان چارچوب تحقیقات فردی (آتف)؛
- ۲- ارتباط با مأموریت دانشگاه و سند جهت گیری پژوهش و فناوری گروه/دانشکده
- ۳- مسئله یا مسائل اصلی مورد مطالعه؛
- ۴- اهداف علمی، فناورانه، هنری یا کاربردی؛
- ۵- روش ها و رویکردهای پژوهش؛
- ۶- تجهیزات و زیرساخت های مورد نیاز؛
- ۷- خروجی های سطح ۱ و سطح ۲ مورد انتظار؛
- ۸- زمان بندی تحقق خروجی ها؛
- ۹- برنامه تعامل با جامعه، صنعت یا نهادهای بهره بردار؛
- ۱۰- برنامه همکاری های ملی و بین المللی؛

۱۱- برنامه هزینه کرد اعتبار

برنامه باید به گونه‌ای تنظیم شود که میزان پیشرفت آن در پایان هر سال قابل سنجش باشد و در پایان ماه هجدهم نیز امکان ارزیابی میانی و تصمیم‌گیری درباره استمرار حمایت وجود داشته باشد.

ماده ۸ - تمرکز موضوعی

چارچوب «آتف» باید بر یک خط پژوهشی روشن و قابل تشخیص متمرکز باشد. فعالیت‌های متنوع علمی، هنری، فناورانه یا اجرایی تنها در صورتی می‌توانند در چارچوب این طرح قرار گیرند که ارتباط مستقیم و قابل دفاعی با خط پژوهشی اصلی داشته باشند.

ماده ۹ - حداقل خروجی‌ها

هر عضو هیئت علمی منتخب موظف است در پایان دوره سه‌ساله برنامه «آتف»، حداقل ۶ خروجی سطح ۱ (دست‌آورد شاخص) و ۶ خروجی سطح ۲ (دست‌آورد مؤثر) ارائه نماید. حداکثر یک خروجی سطح ۱ می‌تواند با دو خروجی سطح ۲ جایگزین شود.

فصل چهارم: معیارهای ارزیابی خروجی‌ها

ماده ۱۰ - انواع خروجی‌های قابل قبول

خروجی‌های مورد انتظار چارچوب «آتف» در دو سطح «دست‌آوردهای شاخص» و «دست‌آوردهای مؤثر» تعریف می‌شوند. صرفاً خروجی‌هایی که شرایط سطح ۱ یا سطح ۲ را مطابق ماده ۱۱ احراز کنند، برای تحقق ترکیب الزامی ماده ۹ قابل احتساب خواهند بود.

ماده ۱۱ - معیارهای کیفیت خروجی‌ها

سطح ۱ - دست‌آوردهای شاخص

۱. انتشار مقاله در نشریات JCR Q1, Q2.

۲. ارائه اثر بدیع با کسب امتیاز ۵ و بالاتر.

۳. انعقاد قرارداد/قراردادهای ارتباط با جامعه و صنعت با مجموع مبلغ حداقل ۲ برابر حد نصاب معاملات خرد (در سال عقد قرارداد).

۴. انتشار کتاب توسط ناشر بین‌المللی معتبر.

۵. کسب مجوز شرکت دانش‌بنیان.

۶. ثبت اختراع بین‌المللی.

۷. تجاری‌سازی محصول حاصل از فعالیت پژوهشی یا فناوریانه به صورت تولید انبوه.

۸. فروش محصولات یا خدمات شرکت فناور/نوآور به ارزش حداقل معادل نصاب با مجموع مبلغ حداقل ۲ برابر حد نصاب معاملات خرد (در سال عقد قرارداد).

سطح ۲ - دستاوردهای مؤثر

۱. انتشار مقاله در نشریات JCR Q3 یا Scopus Q1.

۲. ارائه اثر بدیع با کسب امتیاز ۴ تا ۵.

۳. انعقاد قرارداد ارتباط با جامعه و صنعت با مبلغ حداقل نصاب معاملات خرد.

۴. انتشار فصل کتاب در یک کتاب از سری انتشارات علمی بین‌المللی بزرگ مورد تأیید شورای پژوهش و فناوری.

۵. انتشار کتاب تألیف/تصنیف توسط ناشر دانشگاهی معتبر ملی.

۶. ایجاد هسته فناور در مرکز رشد دانشگاه و ارائه نمونه اولیه یا محصول/خدمت فناوریانه قابل بهره‌برداری.

۷. ثبت اختراع ملی با قابلیت بهره‌برداری.

۸. فروش محصولات یا خدمات شرکت فناور/نوآور به ارزش حداقل معادل نصاب معاملات خرد. (در سال عقد قرارداد).

تبصره ۱ - همکاری بین‌المللی: در هر دو سطح، در صورت انتشار مقاله با همکار بین‌المللی، مقاله از نظر سطح‌بندی، یک چارک بالاتر از چارک واقعی نشریه محسوب می‌شود.

تبصره ۲ - طرح مشترک بین‌المللی: در هر دو سطح، در صورت اجرای طرح/قرارداد پژوهشی با همکار بین‌المللی، حداقل مبلغ مقرر برای احراز خروجی قرارداد، می‌تواند تا ۲۵ درصد کاهش یابد.

تبصره ۳ - قابلیت بهره‌برداری اختراع: منظور از «قابلیت بهره‌برداری» آن است که اختراع، علاوه بر ثبت رسمی، از نظر فنی امکان ساخت، تولید، اجرا یا استفاده عملی داشته باشد و مستندات نظیر نمونه اولیه، مدل ساخته‌شده، نتایج آزمون، تأییدیه فنی یا مستندات مشابه متناسب با ماهیت اختراع برای احراز آن ارائه شود.

تبصره ۴ - به برون دادهای حاصل از این شیوه‌نامه پاداش پژوهشی و پژوهانه تعلق نخواهد گرفت.

تبصره ۵ - در کلیه برون دادهای حاصل از این طرح ذکر عبارت تأمین‌شده با حمایت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در چارچوب برنامه «آ تف» الزامی می‌باشد.

ماده ۱۲ - مستندات خروجی‌ها

تمامی خروجی‌های اعلام‌شده باید دارای مستندات رسمی و قابل احراز و با ذکر استفاده از این گزنت باشند. نحوه ثبت و ارائه مستندات بر اساس ضوابط معاونت پژوهش، کارآفرینی و فناوری دانشگاه تعیین خواهد شد.

ماده ۱۳ - پایش سالانه

عملکرد هر چارچوب «آتف» حداقل سالی یک‌بار بر اساس برنامه سه‌ساله مصوب، میزان تحقق خروجی‌ها، کیفیت دستاوردها و نحوه مصرف اعتبار مورد پایش قرار می‌گیرد.

ماده ۱۴ - ارزیابی میانی

در پایان ماه هجدهم، پیشرفت چارچوب «آتف» بر اساس برنامه سه‌ساله مصوب و ترکیب خروجی‌های سطح ۱ و سطح ۲ ارزیابی می‌شود. ارزیابی میانی صرفاً بر مبنای تعداد خروجی‌ها نیست و میزان تحقق خروجی‌های شاخص و مؤثر، کیفیت مستندات، پیشرفت واقعی برنامه و احتمال تحقق تعهدات تا پایان دوره مورد توجه قرار می‌گیرد. شورای پژوهشی می‌تواند در صورت انحراف جدی از برنامه یا عدم تحقق پیشرفت متناسب، استمرار حمایت را منوط به اصلاح برنامه، کاهش یا توقف حمایت نماید.

ماده ۱۵ - استمرار حمایت

ادامه حمایت از چارچوب «آتف» منوط به پیشرفت برنامه، تحقق خروجی‌های پیش‌بینی‌شده، رعایت ضوابط مالی و پژوهشی و تأیید شورای پژوهشی مربوط خواهد بود.

فصل پنجم: اعتبارات و نحوه هزینه‌کرد

ماده ۱۶ - ماهیت اعتبار

۱. تخصیص و پرداخت اعتبار چارچوب «آتف» در چارچوب اعتبار ابلاغی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به دانشگاه انجام خواهد شد.

۲. دانشگاه با عضو هیئت علمی صاحب چارچوب «آتف»، قرارداد یک‌ساله برای اجرای برنامه پژوهشی مصوب منعقد می‌نماید. تمدید قرارداد برای سال‌های بعد، منوط به تأمین و ابلاغ اعتبار مربوط به آن سال از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین استمرار شرایط و الزامات مقرر در این شیوه‌نامه خواهد بود.

۳. اعتبار مربوطه سال پس از ابلاغ اعتبار وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به دانشگاه، در چارچوب قرارداد فی‌مابین معاونت پژوهشی، کارآفرینی و فناوری دانشگاه و عضو هیئت علمی و مطابق مفاد قرارداد سالانه، ضوابط و مقررات مالی دانشگاه و ابلاغی وزارت عتف، به عضو هیئت علمی پرداخت خواهد شد.

۴. استمرار حمایت مالی در سال‌های بعد، تعهد قطعی و مستقل دانشگاه نسبت به سال‌های آتی ایجاد نمی‌کند و منوط به تأمین و ابلاغ اعتبار سالانه از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ارزیابی عملکرد و تحقق تعهدات مقرر در برنامه سه‌ساله و تأیید مراجع ذیصلاح دانشگاه خواهد بود.

ماده ۱۷ – ردیف‌های هزینه‌کرد

- به منظور ایجاد تعادل میان تجهیز زیرساخت، اجرای پژوهش و تحقق خروجی‌ها، پیشنهاد می‌شود اعتبار هر چارچوب «آتف» حداکثر در مسیرهای زیر هزینه شود:

- تجهیزات، ابزار و زیرساخت پژوهشی
- نیروی پژوهشی، دستیار پژوهشی و پسادکتری
- مواد مصرفی، نمونه‌سازی و خدمات تخصصی
- انتشار، مالکیت فکری و ثبت اختراع

جابجایی میان ردیف‌های هزینه در صورت ضرورت و با تصویب شورای پژوهشی مربوط، مشروط به حفظ اهداف و خروجی‌های برنامه، امکان‌پذیر است.

ماده ۱۸ – مالکیت تجهیزات

تجهیزات و زیرساخت‌های خریداری‌شده از محل اعتبار چارچوب «آتف»، اموال دانشگاه محسوب شده و مطابق مقررات در اموال دانشگاه ثبت می‌شوند. این تجهیزات در دوره فعالیت عضو در اختیار ایشان قرار می‌گیرند، اما می‌توانند مطابق ضوابط در اختیار سایر اعضای هیئت علمی و پژوهشگران دانشگاه نیز قرار گیرند. عبارت تأمین‌شده با حمایت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در چارچوب برنامه «آتف» جهت نصب روی تجهیزات الزامی می‌باشد. پس از پایان فعالیت آتف نیز مالکیت تجهیزات متعلق به دانشگاه باقی خواهد ماند.

فصل ششم: شبکه پژوهشی هم‌افزا «هما»

ماده ۱۹ – هدف از تشکیل شبکه پژوهشی هم‌افزا «هما»

شبکه پژوهشی هم‌افزا «هما» با هدف ایجاد ارزش افزوده‌ای فراتر از مجموع فعالیت‌های اعضا تشکیل می‌شود. همکاری اعضا باید منجر به شکل‌گیری یک ظرفیت پژوهشی جدید، دستاورد مشترک یا حل مسئله‌ای شود که انجام آن در قالب چارچوب «آتف» به تنهایی امکان‌پذیر یا اثربخش نباشد.

ماده ۲۰ – شرایط تشکیل شبکه پژوهشی هم‌افزا «هما»

شبکه پژوهشی هم‌افزا «هما» باید حداقل سه عضو داشته باشد که حداقل دو نفر از آنان سابقه موفق چارچوب «آتف» داشته باشند. عضو سوم الزماً نباید دارای گرنه آتف موفق باشد، اما باید دارای ظرفیت پژوهشی مرتبط و تحقق شرایط مندرج در ماده ۲ و نقش مؤثر و مشخص در برنامه شبکه باشد. تمامی اعضا باید نقش خود را در برنامه مشترک به صورت روشن مشخص کنند و موضوع شبکه باید از هم‌افزایی واقعی میان تخصص‌ها برخوردار باشد. امکان همکاری بین دانشگاهی و بین‌المللی (در ارتباط با عضو سوم) برای ایجاد شبکه هم‌افزا امکان‌پذیر است.

ماده ۲۱ – خروجی‌های شبکه پژوهشی هم‌افزا «هما»

هر «هما» باید در دوره فعالیت خود حداقل بیست و پنج خروجی داشته باشد که حداقل نیمی از آنها در سطح یک قرار گیرند. خروجی‌های شبکه باید ماهیت مشترک و هم‌افزا داشته باشند و صرفاً حاصل جمع خروجی‌های مستقل اعضا نباشند. برای هر خروجی مشترک باید نقش اعضا، سهم هر عضو و ارزش افزوده ناشی از همکاری مشخص شود. خروجی هما نباید صرفاً مجموع خروجی‌های چارچوب «آتف» فردی اعضا باشد. یک خروجی واحد نمی‌تواند هم‌زمان بدون ایجاد ارزش افزوده قابل اثبات، به عنوان خروجی مستقل چند آزمایشگاه و خروجی هما محاسبه شود.

ماده ۲۲ – سایر شرایط شبکه پژوهشی هم‌افزا «هما»

شاخص انتخاب، زمان، نحوه ارزیابی، مستندات، برنامه پژوهشی، هم‌راستایی با مأموریت دانشگاه و ردیف‌های هزینه کرد این شبکه دقیقاً مطابق چارچوب «آتف» می‌باشد.

فصل هفتم: مسیر توسعه پژوهشی

ماده ۲۳ – مسیر توسعه و بلوغ پژوهشی

مسیر توسعه این برنامه از شناسایی و حمایت از پژوهشگران توانمند آغاز می‌شود. در مرحله نخست، پژوهشگر واجد شرایط در قالب چارچوب «آتف»، از یک برنامه پژوهشی سه‌ساله و حمایت هدفمند برخوردار می‌شود. پس از تحقق موفقیت‌آمیز تعهدات ۲ ساله و شکل‌گیری ظرفیت‌های مکمل، امکان تشکیل شبکه پژوهشی هم‌افزا فراهم خواهد شد.

در ادامه، هم‌اهای موفق می‌توانند با تجمیع ظرفیت‌های علمی، فناورانه، هنری و کاربردی اعضای خود، به شبکه‌های پژوهشی تخصصی تبدیل شوند و در طراحی و اجرای طرح‌های مأموریت‌گرای ملی و بین‌المللی مشارکت کنند. بنابراین، معماری پژوهشی دانشگاه از حمایت از ظرفیت‌های فردی آغاز شده و با ایجاد همکاری‌های سازمان‌یافته و مسئله‌محور، به سمت شکل‌گیری ظرفیت‌های شبکه‌ای و مأموریت‌گرا توسعه می‌یابد.

تبصره: شکل‌گیری هما علاوه بر احراز شرایط مندرج در این شیوه‌نامه، تابع ضوابط ابلاغی وزارت عتف و تأمین اعتبار از سمت آن می‌باشد.

فصل هشتم: ساختار اجرایی و نظارت

ماده ۲۴ - دبیرخانه

دبیرخانه اجرای این شیوه‌نامه در معاونت پژوهش، کارآفرینی و فناوری دانشگاه مستقر بوده و مسئولیت هماهنگی، دریافت برنامه‌ها، پیگیری تخصیص اعتبار، پایش عملکرد، دریافت گزارش‌ها و طرح موضوع در شوراهای مرتبط را بر عهده خواهد داشت.

ماده ۲۵ - فرایند بررسی

بررسی طرح‌های چارچوب «آتف» و شبکه‌های پژوهشی هم‌افزا «هما» توسط گروه/ دانشکده مرتبط، شورای پژوهشی دانشگاه انجام خواهد شد و با بررسی و ابلاغ نهایی هیات رئیسه به وزارت معرفی خواهد گردید. در صورت نیاز، شورای پژوهشی می‌تواند از متخصصان حوزه‌های تخصصی مرتبط برای بررسی برنامه‌ها و خروجی‌ها دعوت کند.

ماده ۲۶ - گزارش سالانه و نهایی

مسئول هر چارچوب «آتف» و «هما» موظف است گزارش سالانه عملکرد خود را شامل میزان تحقق برنامه، خروجی‌های حاصل، مستندات، میزان مصرف اعتبار، مسائل اجرایی و برنامه سال بعد به دبیرخانه ارائه کند. در پایان دوره، گزارش نهایی باید شامل میزان تحقق اهداف و خروجی‌ها، دستاوردهای علمی، فناوریانه، هنری و کاربردی، وضعیت زیرساخت‌های ایجادشده، همکاری‌های شکل گرفته، آثار اجتماعی یا اقتصادی و پیشنهادهای ادامه فعالیت باشد. در صورت عدم تحقق تعهدات، ضعف جدی در پیشرفت برنامه، انحراف از اهداف مصوب یا عدم ارائه مستندات، شورای پژوهشی می‌تواند متناسب با شرایط نسبت به اصلاح برنامه، کاهش حمایت، تعلیق یا توقف حمایت تصمیم‌گیری کند.

ماده ۲۹ - تداوم ظرفیت پژوهشی

موفقیت چارچوب «آتف» در پایان دوره سه‌ساله به منزله پایان فعالیت آن نیست. در صورت تحقق اهداف، می‌تواند به عنوان یک ظرفیت پژوهشی پایدار دانشگاه به فعالیت خود ادامه دهد و در تشکیل هما، اجرای طرح‌های مأموریت‌گرا و جذب منابع بیرونی مورد استفاده قرار گیرد.

ماده ۳۰ - پرداخت و تخصیص اعتبار

پرداخت و تخصیص اعتبار بر اساس برنامه مصوب، مراحل پیشرفت، مستندات مورد نیاز و ابلاغ اعتبار از سوی وزارت عتف انجام خواهد شد.

ماده ۳۱ - جلوگیری از احتساب مضاعف

هر خروجی یا هزینه تنها در صورتی در چارچوب این شیوه‌نامه قابل احتساب است که پیش‌تر برای دریافت حمایت یا امتیاز مشابه در برنامه دیگری مورد استفاده قرار نگرفته باشد؛ مگر آنکه سهم و ارزش افزوده جدید و قابل احراز ایجاد شده باشد.

ماده ۳۲ – موارد پیش‌بینی‌نشده

موارد پیش‌بینی‌نشده در این شیوه‌نامه با پیشنهاد معاونت پژوهش، کارآفرینی و فناوری و تصویب مرجع ذی‌صلاح دانشگاه تعیین تکلیف خواهد شد.

این شیوه‌نامه در هشت فصل و ۳۲ ماده در جلسه شماره ۴۶۲ مورخ ۱۴۰۵/۷/۱۱ به تصویب شورای پژوهشی و فناوری دانشگاه و در جلسه هیات رئیسه مورخ ۱۴۰۵.۷.۱۲ به تصویب رسیده است.